

50%. Ove mljekarske kontrolne stanice opremljene su veoma dobro, pa lako obavljaju tako veliki broj kompletnih analiza mlijeka.

Rezimirajući sve naprijed izloženo vidimo, da se danas Finska može svrstati među zemlje s najnaprednijim mljekarstvom u svijetu. Sistematskim stručnim radom i naporima Finci su uvelike unaprijedili svoje mljekarstvo i stočarstvo uopće.

CIJENE MLIJEKA ZA PROIZVOĐAČE U RAZNIM EVROPSKIM DRŽAVAMA

U toku posljednjih godina povisila se cijena mlijeku u nekim zapadno-evropskim državama, tako na pr. u Engleskoj za 2%, a u Francuskoj čak za 8%. U drugim zemljama snižena je cijena mlijeku, pa tako u Belgiji za neko 7%.

Norveška — U njoj je utvrđena i regulirana cijena mlijeku u sporazumu s poljoprivredom. Stvarno isplaćena cijena mlijeka proizvođaču zavisi kao u Švedskoj o količini mlijeka, koja se prerađuje, u odnosu na količinu koja se troši za konzum. U vezi s indeksom životnih troškova Vlada daje od 1. III. 1959. pripomoć za konzumno mlijeko (i sir).

Danska — Otkupna cijena mlijeku zavisi ponajviše o tome koliko na svjetskom tržištu notiraju razni mliječni proizvodi, a u prvom redu maslac. 3/4 proizvedenog mlijeka prerađuje se u maslac. Cijena maslacu u zemlji prvenstveno se ustanovljuje na osnovu postignute cijene kod izvoza. Isto tako cijena konzumnom mlijeku je prilagođena izveznoj cijeni maslaca. Prije Danske nije davala nikakovu pripomoć za mlijeko. God. 1958. proizvođači su imali velike gubitke kada se u znatnoj mjeri snizila cijena maslacu na engleskom tržištu. Da se poboljša stanje proizvođača u proljeće god. 1959. zakonom je utvrđena najniža cijena mlijeku i maslacu na unutarnjem tržištu. Budući, da se situacija na svjetskom tržištu poboljšala, to je ta odredba bila na snazi kratko vrijeme.

Finska — Visoka otkupna cijena mlijeku u odnosu na cijene žitarica imala je za posljedicu, da se posljednjih godina znatno povisila proizvodnja mlijeka. God. 1957. se izvezlo samo 25 milijuna kg maslaca (uz to 13 milijuna kg sira). Za izvezeni maslac postigla se cijena, koja je iznosila jednu trećinu od one na unutrašnjem tržištu. Tako nastali gubici podmirivani su djelomično uz pripomoć države, a djelomično samih proizvođača. Sada su nešto preinačeni odnosi cijena mliječnih proizvoda. I otkupne cijene žitaricama i cijene krepkim krmivima su povišene.

Holandija — U Holandiji se garantirana cijena mlijeku utvrđuje jednu godinu unaprijed. Kada se pri kraju godine pokaže, da se u prosjeku postigla niža cijena od garantirane, država nadoknađuje razliku iz fonda za izjednačenje. Ovaj sistem je sličan britanskom — deficiency payments system. U Holandiji se ta razlika isplaćuje neovisno o tome, da li je mlijeko prerađeno ili namijenjeno konzumu. Zbog povoljnih prilika na tržištu država je od god. 1958. snizila pripomoć.

Francuska — Za god. 1959. je država odredila cijenu za mlijeko. Ona se svake godine nanovo utvrđuje i to na osnovu tzv. indeksa industrije i indeksa cijene na malo u Parizu, te indeksa nadnica radnika. U vezi s time povišena je god. 1959. cijena u Francuskoj prema god. 1958. za 8%. To je najviše povišenje jedne od zapadnih zemalja.

Belgija — Poljoprivrednici u Belgiji podmiruju polovicu potrebe mlijeka i mliječnih proizvoda. Belgija je jedna od najvažnijih zemalja u uvozu maslaca. I u Belgiji se svake godine ustanovljuje cijena mlijeku. Zbog povećanja cijena zimi god. 1957./58. znatno se smanjila potrošnja maslaca. Početkom god 1958. snižena je cijena maslacu i mlijeku. Zimi je cijena mlijeku obično nešto viša nego u proljeće.

Engleska — Ona je najveća uvoznica mliječnih proizvoda. Tamo je uveden tzv. Mindestpaysystem. Država direktno subvencionira proizvođače. Njima se garantira stanovita proizvodna cijena. Država nadoknađuje razliku između postignute cijene na tržištu i osigurane garantirane cijene. To se zove deficiency-payment. Direktna pripomoć države odnosi se na određenu količinu mlijeka, i to u pravilu za 80% od ukupne proizvodnje mlijeka. To je zapravo ona količina mlijeka, koju troše konzumenti. Za ostali dio mlijeka, tj. za onu količinu koja se prerađuje, određena je niža cijena. God. 1958./59. povišena je potrošnja konzumnog mlijeka, a smanjena količina mlijeka za preradu.

Prosječna cijena mlijeku, koju su postigli proizvođači mlijeka (sa 3,7% masti) neovisno o tome za što je mlijeko upotrebjeno, vidljiva je iz donje tabele:

Prosječna cijena na godinu od 1. 4. do 31. 3. — cijena za 100 kg u DM

Zemlja	1954/55.	1955/56.	1956/57.	1957/58.	1958/59.	Indeks
						1958/59. 1957/58. = 100
Norveška	32,13	34,16	39,36	38,61	40,57	105
Danska	22,39	23,85	22,47	19,21	19,01	99
Švedska	30,05	32,31	34,87	34,42	32,81	95
Finska	—	29,33	35,34	34,34	37,13	108
Holandija	25,31	26,43	28,91	32,71	31,37	96
Zap. Njemačka	27,30	26,99	31,98	36,66	34,35	94
Francuska	29,51	31,32	33,38	33,34	29,38	88
Belgija	30,57	30,85	30,50	32,71	30,24	93
Italija ¹	29,54	27,86	28,40	29,00	30,33	105
Švicarska ²	38,20	38,83	39,16	43,52	41,69	100
V. Britanija ³	39,97	40,40	38,81	37,70	38,45	102
Jugoslavija ⁴	—	32,53	34,73	33,02	32,75	99
Irska	—	—	22,21	21,10	20,75	98

¹ ‰ masti 3,4 do 3,5

² ‰ „ 3,8 „ 3,9

³ ‰ „ cca 3,6

⁴ cijena se razumijeva za kalendarsku godinu

Preveo: D. K.

(Die Entwicklung der Milchproduzentenpreise
in verschiedenen europäischen Ländern — Die
Molkerei-Zeitung, No. 31/60.)